si dosaďte cokoliv jiného. Takto dochází k postupnému zvyšování konkrétní odolnosti vůči posilující zátěži.

Zvíře v zoo vidí svého ošetřovatele a tuší, že dostane něco k snědku. Ošetřovatele zatím zřejmě vynechá. I zvířata přijímají informace. A co technika? Pro počítač to může být dílčí hodnota 0 nebo 1 a podle toho pokračuje příslušnou instrukcí. Zkrátka, všude jsou samé informace. Množství je nepřeberné, jejich hodnota je ale mnohdy nulová, někdy dokonce záporná. Na první pohled paradoxně nezřídka máme i informace omezené. O to snadněji činíme rozhodnutí. Rychlá část mozku, Systém 1, zareagovala a Systém 2, myšlení pomalé, je spokojen, že se nemusí namáhat. Píše o tom Daniel Kahneman.[1]

Informací pro nás může být jazykové sdělení, to, co vidíme, slyšíme atd. Systém dopravních značek, sirény, hodinky s ukazatelem času nebo i tepovou frekvencí či místem, kde se nacházíme apod. Mohou to být i data. Něco měříme, sledujeme a zaznamenáváme výsledky. Když je zpracujeme, něco nám vyjde. Výsledek nějak interpretujeme, tedy vyložíme, přeložíme, posoudíme, pochopíme – anebo taky ne, každopádně vznikne informace. Její součástí, často opomíjenou, je informace o spolehlivosti této informace. Často proto hned nevíme, zda je pro nás informace ve skutečnosti prospěšná, nebo ne; zda je správná, či zavádějící. Jsme spokojeni – tedy náš mozek –, když je informace jednoduchá. O to snadněji ji zařadí do svých mentálních map, vzorů. O trošku si rozšíří existující znalosti.

Musíme však počítat s tím, že si náš mozek vybírá a má rád, když mu věci dávají smysl. Proto si občas k informaci ještě něco domyslí, když mu něco chybí, upraví ji. Informace se nejprve usadí v krátkodobé paměti a buď mozek zaujme natolik, že si ji dále uloží a zařadí k ostatním, nebo ji pustí k vodě, protože další informace se již tlačí ve frontě. Naši pozornost již upoutalo něco jiného.

Na informaci navazuje reakce. Buď okamžitá: divoké prase se nám výhrůžně postavilo do cesty a my raději mizíme, nebo odložená: něco jsme se dověděli a použijeme to později. Informace se šíří v rámci komunikace. Problém nastává, když se během jejího přenosu vyskytne šum. Informace se přesto v nějaké podobě uloží.

Někomu do mozku pro okamžité či pozdější použití, jindy je informace uložena, moderně řečeno, do externí paměti, tedy do knihy, novin nebo nějakého záznamového zařízení – mobilu, počítače, filmu, do internetové aplikace, nějakého výrobku –, aby ji mohl využít někdo jiný nebo my sami někdy později. A jako vše, také informace dříve či později zaniká.

Informaci nestačí jen uložit. Musíme si ji také umět později vybavit. Navíc nejlépe tehdy, když to potřebujeme. S mozkem je potíž v tom, že je to pokaždé nově. Mozek si totiž sám se sebou hraje na tichou poštu. Schválně, co si tentokrát vybaví? Co se z původní informace ztratí, co tam naopak přibude nového? Vždyť to musí dávat smysl, mozek přece nebude za hlupáka. A aby to bylo zajímavější, logicky si každý z nás vybaví stejnou informaci, jenže různě. Každý něco jiného zapomene, něco jiného si přidá.

S externími úložišti je to trochu jiné. Pokud se nezničí či nepoškodí, informace je tam ve stále stejné podobě. Jenže na které stránce byl ten citát, a hlavně, kde je vlastně ta kniha? Nebo to snad bylo ve Wikipedii? Externí pamětí může být i někdo jiný. „Maruško, nevíš, kde mám tu modrou košili?“

S původní informací máme ještě ten problém, že často nevíme, zda jde o informaci pravdivou, pro nás užitečnou či neužitečnou, nebo naopak nepravdivou, tedy dezinformaci a pro nás nebezpečnou. To je důležité vědět, protože na základě informací si vytváříme názory a znalosti, abychom se ve světě lépe orientovali. Informace a z nich vybudované znalosti – společně s náhodou a „černými labutěmi“ – určují kvalitu našeho života.

Měli bychom tedy snad dokonce přemýšlet a ověřovat? Vždyť názor už máme, tak proč se namáhat!

Stačí, když nám někdo sdělí příznivé informace, a jsme spokojeni. Rádi nakoupíme něco, co je mnohem levnější nebo úžasnější než někde jinde. Odpověď na otázku „Proč je to asi levnější či úžasnější?“ raději nehledáme. A jak zareagovat, když nám někdo dokonce sdělí nepříjemnou pravdu? No to se nám opravdu nelíbí, přestože bychom naopak měli poděkovat. Zkrátka s informacemi může být někdy problém a mohou nás zavést na scestí.